

Konference om Gudenåen i Hammel 11. november 2011

Materiale fra workshops

Baggrund

Konferencen afholdtes den 11. november 2011 i Hammel. Der var i alt 125 deltagere fra en bred vifte af interesseorganisation, institutioner og myndigheder (staten, kommuner, region). Deltagerne var delt op i 16 grupper, som hver var tildelt et emne - natur, turisme- og erhverv, vand eller kultur.

Resume af materialet

Workshop 1

Under workshop 1 blev deltagerne bedt om at identificere de emner, som de fandt vigtigst (brainstorm)

De emner som deltagerne har valgt kan opdeles i nedenstående emnegrupper, hvor emnegruppe 1 har flest tilhængere og emnegruppe 10 færrest.

1. Tilgængelig til åen, herunder udvidelse af stinettet
2. Samarbejde på tværs og inddragelse af alle interessenter
3. Mere formidling, f.eks. digitalt
4. Faciliteter, aktiviteter og oplevelser, herunder etablering af naturcentre, flere overnatningssteder, flere oplevelser
5. Natur og miljø, herunder mere og bedre natur
6. Turisme, vækst og erhverv
7. Fisk og fiskeri, herunder fri passage for fisk
8. Vandstand og oversvømmelser
9. Kultur, herunder øget formidling om kulturen
10. Tange Sø
11. Diverse

Workshop 2

Under workshop 2 skulle grupperne identificere de mål, gruppen gerne vil opnå inden for emneområdet. Desuden skulle de komme med et bud på, hvordan målene kan opnås i samarbejde med andre.

Inden for kulturområdet er der blandt andet ønsker til forbedring af trækstien, events, kunst m.m. Samarbejdet foreslås ved hjælp af bred organisation, dialogforum m.m.

Inden for turisme- og erhvervsområdet er det blandt andet ønsker til flere turister og arbejdspladser, udvikling af "pakker", bedre tilgængelighed, nationalpark mm. Samarbejdet foreslås ved hjælp af etablering af fælles organisation, lokale partnerskaber, m.m.

Inden for naturområdet er det blandt andet ønsker til selvproducerende fiskebestande, vådområdeprojekter, fri passage, udvikling af trækstien m.m. Samarbejdet foreslås ved hjælp af etablering af Gudenåforum, inddragelse af lodsejere m.m.

Inden for vandområdet er det blandt andet ønsker til omløbsstryg ved Tange Sø, flere blå flag, udvidelse af trækstien, etablering af vådområder m.m. Samarbejdet foreslås ved hjælp af ny organisation, tidlig dialog med interessenter, etablering af borgergrupper m.m.

Workshop 3

Under eftermiddagens workshop 3 skulle grupperne komme med forslag til konkrete projekter de gerne vil have gennemført - med titel, beskrivelse og interessenter.

Der blev i alt lavet 25 forslag til projekter. Disse kan deles op i emnegrupper.

Der er i alt udarbejdet forslag til 7 projekter, som vedrører etablering af stier og adgang til åen. Her er specielt fokus på udviklingen af sammenhængende stiforløb fra Gudenåens udspring ved Tinnet krat til Gudenåens udløb i Randers.

Der er udarbejdet 6 forslag til projekter inden for naturområde med forslag om fri passage for fisk, etablering af vådområder, etablering af nationalpark m.m.

Der er udarbejdet 6 forslag til projekter inden for turistområdet med forslag til udvikling af Gudenå brand, øget omsætning/kendskabsgrad, udvikling af pakkeløsninger, rekreativ infrastruktur m.m.

Inden for formidling er der udarbejdet 2 projektforslag, som bl.a omfatter etablering af naturcentre og mobil formidling.

Desuden er der forslag til 2 projekter, som vedrører oplevelser i form af koncerter på åen og bæredygtige oplevelsesmuligheder.

På efterfølgende sider er alt materiale fra konferencens workshop samlet.

Workshop 1

Hvad er de vigtigste emner?

De indkomne svar er opdelt i emner. Hvis samme ord står flere gange, skyldes det, at flere har medtaget samme ord. Oversigten giver derfor et indblik i, hvor mange der er interesserede i de enkelte emner.

Stier og tilgængelighed

1. Stier
2. Udbygning/reablering af stier (cykle/vandre)
3. Sammenhængende stiforløb
4. Gudenåruten – sammenhæng (cykle, vandre, fiske osv.)
5. Find vej (ude i virkeligheden og på nettet)
6. Sammenhængende stisystem og tilgængelighed – samarbejde i den forbindelse
7. Skabe sammenhængende stiforløb
8. Skabe sammenhængende stiforløb
9. Fremkommelighed
10. Tilgængelighed
11. Tilgængelighed – fysisk i naturen, handicappede, pakkelsninger
12. Tilgængelighed – fysisk og virtuel (information)
13. Adgang til naturen, at få benyttelse og beskyttelse af naturen til at fungere sammen og etablere ny autentisk natur med frit bevægelsesmønster for alle arter
14. Tilgængelighed til Gudenåen – sammenhængende stier
15. Tilgængelighed
16. Trækstien gøres tilgængelig og flyttes visse steder, så der kan vandres fra Silkeborg til Randers.
17. Tilgængelighed
18. Adgangsforhold - med servicefunktioner. Adgang for både fra vand og land.
19. Adgang for alle
20. Tilgængelighed fra landsiden
21. Sti langs Gudenåen
22. Tilgængelighed
23. Tilgængelighed (fysisk og information)
24. Etablering af cykelsti langs åen
25. P-muligheder v trækstien. Shelters og pladser
26. Revideret fredning af trækstien
27. Adgang til naturen og åbredden
28. Øget tilgængelighed samtidig med at vi beskytter naturen.
29. Tilgængelighed
30. Tilgængelighed til naturområder
31. Etablere afmærket stiforløb
32. Stier til/langs med åen
33. Tilgængelighed
34. Parkering, tilkørsel
35. Tilgængelighed (handicappede, på tværs og på langs, sti fra Tinet Krat til Randers, flere rastepladser for kano/kajak, rettigheder)
36. Handicapvenligt
37. Gudenåstien
38. Tilgængelighed
39. Gode adgangsforhold der hvor naturen kan bære

Inddragelse, planlægning og organisering

1. Lokalbefolkningen som ambassadører – men dog sikring af professionalisme
2. Helhedstanken omkring Gudenåen (ikke 7 enkelte kommuner, men en samlet enhed)
3. Samspil med aktører
4. Partnerskab på tværs af divergerende interesser
5. Planlægge og prioritere i respekt for naturbevarelse
6. Helheder (Gudenåen, nærområdet, baglandet)
7. Målgrupper (turister, kvalitet for kvantitet, borgere)
8. Samarbejde – dialog med borgere, samarbejde mellem kommuner og private interesseorganisationer
9. Samarbejde om synlige tiltag
10. Det afgørende er det tværgående samarbejde, hvor myndighederne trækker sig lidt til side og lader beboere, interessenter og erhvervsliv udarbejde visioner for fremtidens udvikling. Derpå realiseres projekter i et rullende forløb
11. Fælles strategi med samarbejde på tværs af kommunegrænser og interesser
12. Samarbejde – fjer siloer, bid æren i jer, grib mulighederne, vilje til at ville, reservere ressourcer, fundraising
13. Samarbejde om events

14. At opnå holistisk tankegang omkring Gudenåen. Dvs at problemer og opgaver betragtes som et fælles projekt for alle interesserede og ikke kun lokale emner og beslutninger.
15. Ejerskab fra alle parter
16. Helhedsoplevelse – oplev Gudenåen (kombinere områder og skab et attraktivt miljø)
17. Fælles/helheds- mål og tangeang
18. Lokalt engagement
19. Aktiv borgerinddragelse
20. Dialog
21. Lokalt engagement
22. Mangfoldighed og samhørighed indtænkes i alle aspekter – fokus på holistisk tænkning
23. Samarbejde – miniferie for børnefamilier, motionister og fiskere
24. Samarbejde mellem interessenter langs åen
25. Samspil og aktivering af lokale initiativer og turisme
26. En samlet plan
27. En bredere organisation
28. Koordineret beskyttelse
29. Samarbejde på tværs af åen
30. Mere sammenhængskraft
31. Helhed – både natur, miljø og turisme
32. Samarbejde
33. Inddragelse
34. Projekt der kombinerer forbedring af natur, vandmiljø og oplevelsesmuligheder
35. Samarbejde på tværs langs åen
36. Regulering skal ske i samråd og forståelse med lokales brug af åen – så den ikke begrænses

Formidling

1. Formidling i helheder
2. Formidling
3. Synlighed
4. Hjemmesideportal
5. Formidling af de gode historier
6. Formidling
7. Benyttelse og beskyttelse – formidling af naturen
8. Let tilgængelig information og planlægningsværktøj
9. Kendskab og oplysning om oplevelser, natur, spisesteder, overnatning
10. Formidling om natur – både før, imens og efter
11. Formidling, digitalt, apps, forskellige kundegruppe, før-under-efter, ejerskab (komite, lokalmiljø, borger)
12. Bedre formidling af kulturværdier
13. Mere naturformidling og arrangerede oplevelser på natursiden- natur formidlingscentre
14. Formidling
15. Formidling
16. Opdateret information
17. Synliggørelse af mulighederne for borgerne – hvad må jeg foretage mig og hvor
18. Formidling af natur og kultur.
19. Øget formidling og gensidig forståelse for fælles mål – samarbejde!
20. Udvikling af hjemmeside – med løbende orientering af natur, kultur og vandstand
21. Information
22. Synlighed
23. Formidling
24. Sammenhæng i formidling – natur/kultur/geografi .mm. omkring hele åen/fjorden
25. Formidlingstavler – kultur og natur
26. Hvordan formidles informationerne over turisme
27. Formidling og fælles sammenhæng
28. Formidling

Faciliteter, oplevelser og aktiviteter

1. Primi-pladser
2. Pakkeprojekter
3. Leje cykler
4. Selv design ferien
5. Flaskepost
6. Den autentiske oplevelse
7. Overnatningsmuligheder
8. Flere primipladser
9. Aktiviteter (sejle, fiske, vandre, cykle)
10. Skabe attraktiviteter for alle – natur, kultur, oplevelser
11. Bredt udvalg af faciliteter – f.eks overnatning
12. Etablering af mulighed for mangfoldige oplevelser langs åen for borgere og turister

13. Naturformidlingscenter
14. Primitive overnatninger
15. At få mange forskellige oplevelser langs Gudenåen- det må ikke blive museum
16. Et oplevelsessted og borgere og turister med med natur- kulturformidling, rent vand og let tilgængelighed.
17. Primitive overnatningssteder flere steder
18. Attraktionen (unikke)
19. Udvikling af miljøer med kunst- kunsthåndværk og kulinariske oplevelser
20. "Smag Gudenåen" – landmiljøer og produkter
21. Oplevelser
22. Cykelture langs Gudenåen
23. Flere oplevelser omkring Gudenåen
24. Skabe overnatningsmuligheder og faciliteter langs Gudenåen
25. Fremme Gudenåen og den omgivelser som oplevelsesrum
26. Broerne i søer
27. Rastepladser
28. Oplevelser
29. Autocamperpladser

Natur og miljø

1. Første dal med tilløb med god økologisk tilstand
2. God økologisk tilstand, med bevarelse af Tange- Sø og værk
3. De gratis værdier (naturoplevelser)
4. Natur og miljø i fokus. Udvikling af fiskeriturisme. Fri Gudenåen. Gudenåen som økosystem fra udspring til udløb.
5. Afgræsning af hensyn til planteliv
6. Mere og bedre natur
7. Diversitet, plads til alle – fugle, pattedyr, fiske, smådyr og mennesker
8. Øget biodiversitet
9. Bedre vandkvalitet
10. Bedre naturkvalitet
11. Opmærksomhed på beskyttede arter
12. Dyrkningsfri bræmmer, samarbejde mellem kommuner, borgere og organisationer
13. Øget biodiversitet
14. Flere specifikke projekter for beskyttede arter – fremme af udviklingen af arter/habitater
15. God økologisk tilstand både i den våde og tørre natur
16. Biologiske spærringer - brugbare løsninger for alle interessenter.
17. Bedre vandkvalitet
18. Naturforbedring – fjernelse af spærringer, sandvandring stoppes, bedre vandmiljø (kvælstof og pesticider)
19. Vand og natur
20. Rent vand
21. Dyr og mennesker sammen
22. Genskab et sammenhængende åsystem og sammenhængende hydrologi.
23. Skabe bedre naturindhold og klimasikre
24. Bevarelse og forbedring af naturværdierne
25. Øget benyttelse med beskyttelse af åen
26. Beskyttelse og benyttelse
27. Bæredygtighed – beskytte guldægget
28. Balance mellem beskyttelse og benyttelse

Turisme, vækst og erhverv

1. Økonomisk vækst
2. Udnyttelse af de stedbundne aktiviteter for nye virksomheder
3. Bæredygtig vækst
4. Mulighed for tilskud til mindre virksomheder. Iværksættersum – ønsker at arbejde med oplevelsesøkonomi.
5. Kompetenceudvikling af turismeaktører
6. Flere hoteller
7. Markedsføring af grønne gæstfrie kommuner
8. Ikke tivoli – oplevelse, industri
9. Erhvervsturisme
10. Skabe rammer
11. Værdisæt – profilering – branding
12. Samling af herlighedsværdier (kirker, museer, natur m.v) til et fælles turismeprodukt
13. Branding (turister, borgere)
14. Se erhvervs muligheder i alt – natur, kultur, vand og turisme
15. Udvikling – turisme og andre områder
16. Gudenåen må blive attraktiv for flere mulige aktører
17. Bevarelse men også udvikling – tænk fremad
18. Markedsføring (målgruppe, nye tilgange, info som opdateres, kortlægning af potentiale)

19. Mersalg
20. Spredning af turisme
21. Turisme
22. Anden erhvervsudnyttelse
23. Udvikling af Gudenåens erhvervsmæssige potentiale i bred forstand – koordineret udviklingsindsats, koordineret udnyttelse og markedsføring
24. Præsenteret Gudenå – opholdssteder og bæredygtig økonomi
25. Gudenåen som katalysator for udvikling (arbejdspladser) uden for de store byer

Fisk og fiskeri

1. Reproducerbar laksebestand, formidling om Gudenåen og kulturen ved Gudenåen
2. Randers Fjord fri for garn
3. Laksen tilbage i Gudenåen – reproducerbar laksebestand
4. Fælles fiskekort
5. Bæredygtigt lakse/ørredfiskeri
6. Udnytte det kreative fiskeri
7. Fri passage for fisk og anden fauna
8. Bæredygtig fiskebestand
9. Fri fiskepassage fra udspring til fjord
10. Naturlige fiskebestande i "naturlige" vande
11. Sikre bæredygtigt fiskeri – også i fjorden
12. Fri vandring for fisk hele vejen (fra fjordudløb til øvre del af åen)

Vandstand og oversvømmelser

1. Alt for meget vand – træerne vælter, undermineres
2. Fjerne opstuvninger (opstemninger)
3. Regulering af vandet
4. Vandstand ift nærliggende matrikler
5. Mere vand ok
6. Kompensation til lodsejere
7. Gennemløb eller oversvømmelse – udnyttelse af Gudenåen
8. Hvor skal vandet være? Pleje af vandløb, hvor går grænsen for udnyttelse af åen.
9. Klima- og vådområdeprojekter med gydestryg og bredere vandløb med periodevis oversvømmelser
10. Oversvømmelser
11. Vandstand
12. Klimaforandringer – mere vand

Kultur

1. Kulturhistorien langs åen som en del af formidlingen – også bygninger
2. Opkvalificering af de kulturhistoriske perler i kombination Natur-Kultur formidling
3. Gudenåens historiske udvikling. Natur og kultur mæssigt
4. Kulturformidling
5. Gudenåmuseet (privat samling). Kloster Mølle (Horsens Museum –stenalder skovmuseum)
6. Kvalitet – runestenene, Nørreåen og kulturhistorie

Tange Sø

1. Omløbsløsning ved Tange Sø. En essentiel parameter for at sætte skub i udviklingen og turismemarkedsføring. Et godt sted at arbejde ud fra – stisystemer, museer, mountainbikeruter, B&B m.v
2. Fjernelse af Tangeværket eller et omløb uden om Tangeværket
3. Nedlæg Tange Sø
4. Udfordring omkring Tange Sø – natur, miljø og kultur

Diverse

1. Attraktive levevilkår
2. God udnyttelse af herlighedsværdi
3. Udbyg nuværende og opdag nye
4. Fortsat fred og ro
5. Samlet regulativ for åen (vand og bred)
6. Vestbirksøerne – kræftværket – potentiale
7. Lodsejere
8. Fokus på historiefortællinger i området
9. Kanoudelejlning
10. Kano og både

Workshop 2

Kulturområdet

Hvilke mål skal opnås inden for kulturområdet?

- Synliggørelse: Events – f.eks. Gudenådag, kunst langs Gudenåen
- Temaer: Bevægelse og sundhed, Lystfiskeri
- Forudsætninger: Løse det fundamentale problem, trækstien – stiforbindelse sikres, adgang i den øverste del.

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Sikre bedre repræsentativ og demokratisk interessent- repræsentation i organisationen
- Dialogforum

Hvilke mål skal opnås inden for kulturområdet?

- Træksti som landevej. Primært langs Gudenåen - tørskoet. Sammenhængende færdselsåre i beslutning i 2013.

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Gudenåkomiteen, styregruppe, delprojekter i samarbejde med kommuner og frivillige interessegrupper – alle er velkomne.

Turisme- og erhvervsområdet

Hvilke mål skal opnås inden for turisme- og erhvervsområdet?

- Fælles mål – defineret målgruppe
- 50 % flere turister = arbejdspladser
- Satsningsmuligheder – erhvervssturisme, naturturisme, pakked løsninger – oplevelser, fælles markedsføring – koncept, kultur- stedbundet potentialer, fokus på gavn for borgerne

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Kompetenceudvikling
- Grønne partnerskaber
- LAG mm
- Tværgående samlende forum med inddragelse af alle interessenter

Hvilke mål skal opnås inden for turisme- og erhvervsområdet?

VisitGudenaa mål (400 årsværk – 300 mio kr.)

- Gudenåkomiteens mål
- Nordea mål
- Pakker: Bæredygtig pakke, Fiskepakke, Solsejladspakke, laksepakke, madpakke (smag på Gudenåen), cykelpakke, fuglepakke, kanopakke, miljøpakke, vandrepakke, klimapakke, luksus kanopakke.

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Gudenåforum med fast stab. Deltagere: kommunerne, interessenter, landbruget, virksomheder, staten, turisme
- Organisation – Gudenåkomiteen er ikke det rigtige forum

Hvilke mål skal opnås inden for turisme- og erhvervsområdet?

- Øget overnatning 2013 - + 10 %
- Øget kendskabsgrad inter/national hhv 50 og 25 %
- Besøgstallet til attraktion + 25 %
- 3 årlige møder i 10 lokalområder

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Samarbejde mellem turistorganisationer og oplevelser
- Nytænkning mellem overordnet fællesorganisation
- Samarbejde mellem turistorganisationer og erhvervsservice.

Hvilke mål skal opnås inden for turisme- og erhvervsområdet?

- Vi skal aktivere landbruget til at se muligheder. F.eks. specialprodukter, med lokal tilknytning, oplevelser m.m.
- Vi skal have flere aktiviteter for hele familien – med mange oplevelsesmuligheder for forskellige målgrupper
- Gøre tilbuddene som allerede eksisterer overskuelige

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Leder med sekretariat som kan koordinere/motivere/viderformidle erfaringer om Gudenåen – uafhængig af politisk system.
- Vi skal have lokale partnerskaber, der udarbejder og realiserer delprojekter

Hvilke mål skal opnås inden for turisme- og erhversområdet?

- Sammenhængende stiforløb langs Gudenåen ultimo 2016
- Øget tilgængelighed for gæstebåde fra land
- Et sammenhængende grafisk udtryk- inden udgangen af 2013
- Sammenhængende historie og kulturhistorie
- Små opholds/formidlings punkter i hver kommune 2015
- Bedre adgang to handicappede i alle 7 kommuner – 2015
- Nationalpark
- Flere fugle ved Gudenåen

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Involverer lodsejere, myndigheder, DN, frivillige aftaler, VisitGudenaa, Naturstyrelsen, Gudenåkomiteen, partnerskaber, viden om Gudenåen forum. Lær af hinanden og lær til hinanden.

Naturområdet

Hvilke mål skal opnås inden for naturområdet?

- Kort sigt: 25 arbejdspladser i natur og formidling. Ikke spildevand og spærringer.
- Langt sigt: selvreproducerende ørredbestand (også laks), opgørelse af ålebestand, vandløbsnære vådbundsarealer.

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Operationelt, projektorganiseret, smalt, synergi – spil positivt med. Myndighedsrollen som medspiller. Driftsorganisation.
- Ikke "panden mod muren" og tunge organisationer.

Hvilke mål skal opnås inden for naturområdet?

- Øget biodiversitet, flere/nye naturarealer i Gudenåsystemet, et stort vådområde projekt, fugleliv –ro, løse Tange Sø problematikken – fælles aftale på plads 2012, 10 bræmmer på hele strækningen, afgræsning 100 steder langs Gudenåen i samarbejde med landmænd, Gudenåen når målet "høj økologisk tilstand" på hele strækningen, opret vådområder til vandopsamling, Gudenåen skal have plads og tilladelse til at svømme over, tilbageholdelse af vand i Gudenåsystemet - flere vådområder og færre oversvømmelser, fri faunapassage for alle arter i Gudenåsystemet (100 %), opfyldelse af målsætning i Randers Fjord, kvælstofudvaskningen nedsættes, genetablering af selvreproducerende laksebestand i Gudenåen, stop kvælstofudledningen fra beboelse og landbrug, vådområder – oversvømmelse af ånærearealer.

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- EU, Gudenåkomiteen, kommuner, staten, landbrug med marginalområder og LAG samles i et "Gudenåforum".

Hvilke mål skal opnås inden for naturområdet?

- Selvproducerende fiskebestande
- Tilpasning af klimaforandring
- Bevarelse af pramdragerstien
- Opfyldelse af Gudenåens målsætning (vandrammedirektivet)

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Fri passage af gydepladser, fremsynes planlægning (f.eks. planlov), forpligtende aftaler mellem kommunerne (kloak, vandmiljø, tilbageholdelse af regnvand i bassiner),

Hvilke mål skal opnås inden for naturområdet?

- Øget biodiversitet (ingen spærringer, hvilket vil tilgodese flora og fauna) og Tange afklares
- Marginal jorde – mere natur
- Lavbundsjord – oversvømmelser
- Bedre med planlagt tilgængelighed
- Selvproducerende fiskebestande fra 2017
- Mere natur for dyr og mennesker

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Vi vil lave et Gudenåforum og en samlet Gudenå-management plan

Hvilke mål skal opnås inden for naturområdet?

- Gudenåen bringes til at kunne vedligeholde sig selv, uden nævneværdig indgriben
- Antal af seklproducerende fisk (laks og ørred)
- Mulighed for at kunne følge Gudenåen til fods, på cykel m.v.
- Fjernelse af opstemninger (opstuvning)

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Samarbejde med lodsejere – kompensation i tilfælde af indgreb
- Skabe overensstemmelse imellem direktiver fra hhv. staten og kommunerne

Vandområdet

Hvilke mål skal opnås inden for vandområdet?

- Bedre formidling af hydrologi og vandløbsflora og fauna, omløbsstryg ved Tangesø, sikre økologiske forbindelseslinjer via vandvejen, 10 m dyrkningsfri randzoner langsåen, mål om at reducere mængden af dieselfartøjer på søer og åen, formindske sediment transport,
- Vand skal være udgangspunkt for kulturel- natur- oplevelser/turisme, tangesø – omløbsstryg og laks, god økologisk tilstand i åen og Randers Fjord.

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Etablering af brugergrupper indenfor aktiviteter eller for fysiske områder. Ophæng ift myndighederne, nogle der kan søge midler fra fonde, organisering af brugergrupper, politikere på alle niveauer skal involveres i opgaveløsning.

Hvilke mål skal opnås inden for vandområdet?

- Vi skal have viden om vandets bevægelse i 2013
- Trækstien skal bevares og hæves
- 10 nye blå flag inden 2015
- Vandet fra sidetilløb skal også være rent.

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Plan for ny organisation
- Lokale borgere inddrages i proces
- Alle interessenter skal opleve, at de høres og kan bidrage – og der skal høres efter!
- Komiteen

Hvilke mål skal opnås inden for vandområdet?

- Beslutning om vand- og faunapassage i hele hovedløbet (fra udspring til fjord) senest 2014, som tilgodeser biodiversitet og klimaforandringer.
- Fastlægge rammer for valg af løsningsforslag

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Tidlig dialog mellem alle slagt interessenter med beskrivelse af løsningsforslag samt fordele og ulemper.

Hvilke mål skal opnås inden for vandområdet?

- Analyse af hvor der etableres vårområder for at undgå oversvømmelser
- Vandforsinkelsessystem og buffere i nye boligområder – brug vandet til flere formål. Inspiration fra Malmø, Aalborg, Brabrand
- Oversvømmelser – aftaler med landmænd
- Græsningsdrift
- Kompensation i forbindelse med anlæg af vådområder
- Evt. anlæg af vådområder højere oppe i systemet – sidegevinst er at også søernes vand bliver renere.

Hvordan kan vi samarbejde for at opnå disse mål?

- Fælles politikker og gode råd (klimapolitikker og koordinering)
- Flere sektorgrupper i Gudenåkomiteen og synliggørelse
- Skabelse af bredere fundament for samarbejde – a la Tweed
- Større bredde i Gudenåkomiteen

Workshop 3 - Projekter

Stier og adgang

Projekt 1

Overskrift: Sti fra udspring til udløb

Beskrivelse: Oplev Gudenåen fra Tinnet Krat til Randers Fjord, rekreative støttepunkter, overnatningsmuligheder, lokale formidlingspunkter

Hvem er med? NST, DN, lodsejere, kommuner, turistorganisationer, brugergrupper

Projekt 2

Overskrift: Sammenhængende stisystem

Beskrivelse: Anlagt sti for vandrere og cyklister – tørskoet, attraktiv for bosætning, adgang til oplevelser – overnatning – forplejning - indkøb, Rastepladser – nogle med overnatning, formidling

Hvem er med? Projekter under Gudenåkomiteen, lodsejere, lokalbefolkningen, interesseorganisationer, erhvervsdrivende

Projekt 3

Overskrift: Gudenåruten

Beskrivelse: Cykle - vandre og sejle, red trækstien, man skal kunne se åen, oplevelser på ruten – smag!, fælles formidling, offentlig transport

Andet: Primitiv overnatning, gårdbutikker, oplevelser, helhedsformidling, fælles hjemmeside, kombinere ferie på cykel og kano.

Hvem er med? Komiteen og mange andre.

Projekt 4

Overskrift: Cykel og vandrerute fra kilde til fjord

Beskrivelse: Mål: anlægge/skabe sammenhængende ruteforløb med spændende formidling og faciliteter – tydelig skiltning, kort, GPS

Hvem er med? Gudenå Explorer, alle kommunerne, interesseorganisationer (DOF, DN, Friluftsrådet, landbruget m.m)

Projekt 5

Overskrift: Gudenåstien fra Kilde til Fjord

Beskrivelse: En sammenhængende sti fra Tinnet Krat til Randers Ford

Primært for vandrere og cyklister, Etablering/ isammenhæng med faciliteter toilet/mad/drikkevarer/kultur/attraktioner, Udgangspunkt i eksisterende stier/faciliteter

Hvem er med? Gudenåkomiteen, interessenter, lodsejere, aktører, myndigheder
Funding: LAG, Nordea, Friluftsrådet, Aage V. Jensens Fonde

Projekt 6

Overskrift: Grønne opholdssteder ved vandet – med adgang fra landsiden

Beskrivelse: Primitiv overnatning, shelters og lign., bål

Projekt 7

Beskrivelse: Etablering af Gudenåforum, Frit Gudenå løb – uden spærringer, Bro over Tange Sø i Ans – cykel + gå, flere sammenhængende stisystemer, sti fra kilde til hav, bedre adgang til Gudenåen, vær forberedt på klimaændringer, solcellebåde, nationalpark, vandløbsvedligeholdelse?

Natur og vand

Projekt 8

Overskrift: Rent vand

Beskrivelse: God økologisk tilstand, oprettelse af vådområder, fjerne diger, fjerne organiskmateriale (Nørreåen), øget biodiversitet og øget natur indhold, udvikle potentiale for lystfiskeri m.m, frivilligt ekstensivt landbrug.

Hvem er med? Landbruget, offentlige myndigheder, græsningslaug, NGO'er

Projekt 9

Overskrift: Omløbsstryg ved Tangeværket

Beskrivelse: Sikre økologisk forbindelse via vandvejen, Reproducerbar laksebestand.

Fri passage for alle dyr

Hvem er med? Borgergrupper, tangeværket, staten, kommunerne, DN

Projekt 10

Overskrift: Fri passage i hovedløbet fra kilde til hav

Beskrivelse: At genskabe fri passage for dyrelivet. Der er forudsætningen for efterfølgende projekter – både turistmæssigt og biologisk. "autenticitet", "natur", bæredygtighed" er nogle af spin-ordene, Genetablering /opgradering af pramdragerstien, som sammenhængen færdselsåre langs åen (gående, cyklister og handicappede). Inkl restepladser (borde og bænke) primitive overnatningssteder (shelters og bålpladser) trappe og terrasseanlæg bla. fiskeplads for handicappede, Tænk klimatiltag sammen med tilgængelighed til natur og naturforbedringer, f.eks bredere å med gydestryg og "tørre" stier.

Projekt 11

Overskrift: Mossø Nationalpark

Beskrivelse: Formidling af området – historie, natur, kultur (også med brug af ny teknologi) Forbedring af faciliteter (stier mm)

Hvem er med? Naturstyrelsen (ejer af kloster Mølle), Horsens Kommune, DN, Natur og Ungdom, Brædstrup Turistforening, LAG, lokale organisationer (f.eks. løbe og kajakklubber)

Projekt 12

Overskrift: Tange - forløsning

Beskrivelse: Afklaring inden 2014, stryg for alle fiskearter/fauna, bevarelse af Tange Sø, Tangeværket som kulturmiljø

Projekt 13

Overskrift: Gudenå nationalpark

Beskrivelse: Ren natur/rent vand, Variation af oplevelser (familieoplevelser), Tilgængelighed Temaer: fisk, golf, kultur, Overnatning/infrastruktur, Fælles markedserføring

Hvem er med? Kommuner, stat/Naturstyrelsen, region, erhverv-turisme, interesseorganisationer, lodsejere, LAG m.f.

Turisme og vækst

Projekt 14

Overskrift: Min Gudenå – Din Gudenå

Beskrivelse: Design din egen ferie. Hjemmesideportal (let tilgængelig, fleksibel, turist bookbar produkter). Aktionferie. Aktørnetværk.

Hvem er med? Turistorganisationer, udlejere/hoteller/camping, attraktioner.

Projekt 15

Overskrift: Brand Commitment

Beskrivelse: Fælles værdier. Skabe fælles forståelse og accept blandt aktører. Et entydig brand. Flere kunder = større omsætning

Hvem er med? Turistaktører, DN, LAG, kommuner/region/stat, lodsejere

Projekt 16

Overskrift: Danmarks mest kendte turistområder

Beskrivelse: Igennem øget kendskabsgrad skabes øget omsætning; tematisering, læring, entydigt navn, aktiv ferie, oplevelsescenter, Europas største fiskekonkurrence
Andre: cykelture, vandreture, kanosejlads, fripassage, adventure Gudenå, udvikling af mindre virksomheder.

Hvem er med? VisitGudenaå, lystfiskere, VisitDanmark, Friluftsrådet, skolerne, Gudenaåkomiteen, lokal befolkningen, turistaktører.

Projekt 17

Overskrift: Gudenaåen – nu med sidespring

Beskrivelse: Involvere hele Gudenaå-oplandet

Udvikling:

1. Involvere Århus Universitet and andre institutioner
2. Fjerne garnfiskeri
3. Fjerne spærringer
4. Nye fartøjer – nye kanoer m.v
5. Adgangsmuligheder for alle – handikappede, barenevogne m.v
6. Forskningsprojekter – dyr, oversvømmelser, bævere mv.

Branding

1. Udnævnelse af 10 Gudenaåambassadører rundt om i Europa
2. "Mød de lokale" turistordning
3. Romankonkurrence
4. Hotelsamarbejde – klippekort til hoteller

Produktudvikling

1. Certificeringsordning, kvalitetsstempel, udvikling af B&B, camping m.v
2. Udvikling af pakkeløsninger (kano, mad, vandre, luksuskanopakke, miljø/klima, solsejlads, laksepakke, bæredygtighed, fuglepakke m.v)
3. Fælles fiskekort for hele Gudenaåen
4. Stier – mountainbike, ridestier, dykkerruter, bjergbestigning, krible-krablestier
5. sejlads – bæredygtig sejlads, solbåde
6. klippekort til Gudenaåaktiviteter

Formidling

1. Digital formidling, digital info, "find vej planen" på samme måde som rejseplanen, nytænkning af turistinfo (mobil m.v)
2. Udvikle naturcentre
3. Forbind færsel på Gudenaåen med kollektiv trafik
4. Skiltekoncept
5. Korps af historiefortællere
6. kortlægning af ruter – og formidling via kort/hjemmeside (find historierne, find stederne) find barriererne og fjern dem
7. Sidespring – Gudenaåen er mere end Gudenaåen

Projekt 18

Overskrift: En strøm af oplevelser

Beskrivelse: Rekreativ infrastruktur – skal senere udskilles – produkter, pakker m.v, Taskforce – hjælp til nye ideer, opsamling, synergi, netværk, Synliggørelse internationalt (markedsføring, CNN...)

Hvem er med? Bord 15

Bemærkninger: Optimere faciliteter for kano- og kajaksejlads, CNN og Discovery laver udsendelse om Gudenaåen, Internationale events – langdistancesvømning, sejlads m.v, formidling af hele Gudenaåen, vandresti fra Kilde til Fjord, Ånære overnatningsalternativer f.eks gængekøjehotel, istidsmuseum, alternativ sejlads på tømmerflåde, solsejlads, færdige pakker til gæster på åen, outsourcing af driften på overnatning, kulturruter langs åen a al Trækstien, men for drede målgrupper, geopark ved Gudenaåen, Gudenaåprodukter, fjernelse af spærringer, afgørelse om Tangeværket, håndtering af vand – klimabetinget mv, stop garnfiskeri i Randers Fjord.

Projekt 19

Overskrift: Oplev Gudenåen

Beskrivelse: Lokale/regionale fødevarer, udvikling af lystfiskeri, etablering af formidlingscentre langs Gådenåen, oplev Gudenåen – fælles formidlingsplatform, flere naturoplevelser og dermed flere turister

Hvem er med? Kommunerne, turisterhvervet, borgere, landbrug, fritidsorganisationer, RegionMidtjylland.

Formidling

Projekt 20

Overskrift: Formidling af oplevelser

Beskrivelse: Etablering af naturcentre, mobil formidling, mulighed for at se og røre ved dyr og planter, besøg på kulturhistoriske steder

Hvem er med? Kulturhistoriske museer, Vidensinstitutioner, lodsejere, brugergrupper, skoler, gymnasier m.v

Projekt 21

Overskrift: Videns formidling (dokumenteret)

Beskrivelse: Forbedre info for brugere og beslutningstagere (alle), Organisationer og foreninger kan bede Gudenåkomiteen om at tilvejebringe dokumenterbar viden/fakta

Andet: sammenhængende vandløb, større forståelse for alle, bevar artsrigdommen i Mossø og Gudenåen, få meget vand væk, deludvalg i Gudenåkomiteen, hvor lokalbefolkningen har sæde (brugerudvalg)

Hvem er med? Gudenåkomiteen og undergrupper af organisationer og foreninger, Gudenåkomiteen gøres ansvarlig for, at dokumenterbar viden formidles

Oplevelser

Projekt 22

Overskrift: Koncerter og gæstespil ved åen. Samme koncert flere steder langs åen "Gudenåkoncerter"

Beskrivelse: Ballet, klassisk koncerter og lign på/ved åen. Flydende scene, så forestillingerne kan flyttes langs åen. Oplevelse med madkurv o.s.v

Projekt 23

Overskrift: Bæredygtige oplevelser

Beskrivelse: Udvidelse af tilbud til naturbrugere, der er villige til at bevæge sig ved egen kraft (til fods, cykel eller båd uden motor), Fælles design og minimumsniveau overalt. Forudsætning – naturlig klimatilpasning og forøgelse af oprindeligt naturareal, Stier langs Gudenåen – Gudenåstien, Udbygning af faciliteter, Udfasning af de store motorbåde i Gudenåsystemet, Sammenhængende formidling over kommunegrænser

Hvem er med? Myndighederne, interesseorganisationer, turisterhvervet, landbruget, koordinatore.

Andet

Projekt 24

Overskrift: Borgerdreven innovation

Beskrivelse: Lokal forankring i turistinitiativer. Fysiske anlæg. Borgere som ambassadører

Hvem er med? Turistorganisationer, lokale foreninger, LAG

Projekt 25

Overskrift: Gudenåfællesskabet

Beskrivelse: Fælles ansvar – forståelse, Fælles mål, Bæredygtighed (turisme, sejlads, fiskeri, bysamfund, landbrug og industri), "Fra fælles vision til fælles handling".

Hvem er med? Paraplyorganisation (DMU), politikere, myndigheder, lokalbefolkningen, virksomheder, organisationer.